

Seksisme moet beveg word soos rassisme

Godsdiens Aktueel
 Nico Koopman

So vurig soos ons rassisme beveg, moet ons ook onreg en diskriminasie op grond van geslag bestry.

Net soos met rassisme sou ons drie dimensies van seksisme kon onderskei: prentjies en vooroordele, samelewingstrukture en lewensbeskousings.

Seksistiese prentjies verwys na die onderbewuste gesindheid, voorveronderstellinge en vooroordele wat vroue as minderwaardig beskou op grond van intellek, leierskap, besluitnemingsvermoë, rasionaliteit, voorspelbaarheid en selfs moraliteit en godsdienstigheid.

Soos met rassisme is 'n mens erg geskok as jy ou literatuur lees wat hierdie prentjies weerspieël, volgens sommige 'n wesenlike deel van die institusionele kultuur van organisasies. Dit word in samelewingstrukture in onder meer wette, beleide, besluite, gedrag en handelinge beliggzaam.

Dit besoedel strukture in die mees intieme lewensverbande soos die huwelik en gesin, en in die openbare sferes, soos die politiek, ekonomie en burgerlike samelewing, asook openbare gespreksvoering en openbare meningsvorming.

In sommige godsdienstige en sekulêre tradisies word hierdie prentjies en strukture nog goedgepraat.

Dis verstommend dat mense wat hulle op die Bybel beroep om rassisme te bestry, dikwels dieselfde Bybel gebruik om die prentjie van manlike heerskappy en vroulike onderdanigheid te regverdig.

Drie praktyke is noodsaaklik om seksisme te oorkom: bewusmaking, organisering en mobilisering.

Op 'n bewuste vlak kan jy sê jy is nie seksisties nie, en dat jy daarteen gekant is, maar op 'n onderbewuste vlak kan dit tog in jou teenwoordig wees.

Ware bewusmaking en bevryding word erwaarde wanneer ons leer om empaties te luister na veral vrouestemme om van die onderbewuste prentjies van vooroordeel bewus te word.

In die tweede plek moet ons onderleiding van vroue krities kyk na ons samelewingstrukture, soos 'n vroueprofessor in die teologie wat op 'n keer gesê het teologiese fakulteite het steeds te min toiletgeriewe vir vroue.

Daardie gebrek weerspieël die eeue oue uitsluiting van vroue uit die teologie.

Vroue help ons om op alle lewensterreine die beperkinge in ons besluite en beleide raak te sien, en om te sien hoe die diskriminerende toepassing van beleide geslagsonreg voed.

Derdens moet ons mobiliseer en godsdienstige en sekulêre argumente ten gunste van seksisme ontmasker en beveg.

Dikwels word Bybelse tekste in die tittleg daarvan vermink. Sulke verminkte tekste lei in baie gevalle tot die verminking van vroue.

■ **Koopman is 'n teoloog en viserektor aan die Universiteit Stellenbosch.**

Mense gebruik nog die Bybel om manlike heerskappy en vroulike onderdanigheid te regverdig.

